

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl samosoudcem Mgr. et Mgr. Bc. Petrem Jiříkem ve věci

žalobce: **X**
bytem X
zastoupen advokátkou Mgr. Klárou Čutkovou
Čutková & Koptiš advokátní kancelář, s. r. o.
sídlem Široká 432/11, České Budějovice

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na poříčním právu 376/1, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 6. 2023, č. j. MPSV-2023/115458-421/1

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a shrnutí žaloby

1. Dne 24. 10. 2022 byl žalobce zadržen policejním orgánem a dne 27. 10. 2022 bylo při vazebním zasedání rozhodnuto o jeho vzetí do vazby. Závěrem vazebního jednání žalobce požádal, aby o této skutečnosti byla vyrozuměna společnost Rondo a její majitel J.D.

Okamžitým zrušením pracovního poměru z důvodu neomluvené absence ze dne 23. 11. 2022 byl žalobci ukončen pracovní poměr u společnosti Rondo – stavební, s. r. o., založený pracovní smlouvou ze dne 3. 8. 2021, když žalobce se od 1. 11. 2023 bez omluvy nedostavil do zaměstnání (do 31. 10. 2023 byl žalobce v pracovní neschopnosti). S tímto zaměstnavatelem žalobce následně dne 24. 1. 2023 uzavřel novou pracovní smlouvu, nicméně dne 14. 4. 2023 došlo ke zrušení pracovního poměru zaměstnavatelem ve zkušební době.

2. Dne 17. 4. 2023 žalobce podal žádost o podporu v nezaměstnanosti, o které prvostupňový správní orgán Úřad práce České republiky rozhodnutím ze dne 18. 4. 2023, č. e. CBA-2043/2023-4, č. j. CBA-2289/2023-4, rozhodl tak, že podporu v nezaměstnanosti žalobci nepřiznal, a to z důvodu § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), neboť v posledních 6 měsících byl s žalobcem skončen pracovní poměr z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k práci, a to zvláště hrubým způsobem.
3. Žalovaný žalobou napadené rozhodnutí postupem dle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítl a prvostupňové správní rozhodnutí potvrdil, když dospěl k závěru, že s žalobcem byl skončen pracovní poměr z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k práci, žalobce proti tomu zákonem stanoveným způsobem nebrojil a předpoklady pro nepřiznání podpory v nezaměstnanosti jsou proto splněny.
4. Žalobou ze dne 17. 8. 2023 se žalobce domáhá zrušení žalobou napadeného rozhodnutí, žalobce zároveň navrhuje zrušení prvostupňového správního rozhodnutí a to, aby soud prvostupňovému správnímu orgánu uložil povinnost opětovně rozhodnout.
5. Žalobce namítá, že v rámci vazebního zasedání požádal v souladu s § 70 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, o vyrozumění svého zaměstnavatele o vazbě. To však orgány činné v trestním řízení neučinily v důsledku čehož došlo z důvodu absence žalobce v zaměstnání k okamžitému zrušení jeho pracovního poměru, ačkoli sám žalobce žádným způsobem nepochybil. S odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. 11. 2010, sp. zn. 21 Cdo 4275/2009, žalobce poukazuje na to, že vazba je důležitou osobní překážkou a její, byť dodatečné, omluvení nezakládá nárok zaměstnavatele využít institut okamžitého zrušení pracovního poměru. I sám zaměstnavatel následně potvrdil, že žalobce své pracovní povinnosti neporušil. Žalobce má za to, že správní orgány nesprávně aplikovaly § 39 odst. písm. a) zákona o zaměstnanosti, když po materiální stránce žalobce splnil veškeré předpoklady pro přiznání podpory v nezaměstnanosti. Na tomto závěru žalobce nic nemění to, že nepodal žalobu na neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru, když s ohledem k čekávané délce soudního řízení byla věc smírně vyřešena uzavřením nové pracovní smlouvy bez zbytečného zatížení soudu a všech stran. Postupem správních orgánů došlo dle žalobce k zásahu do jeho ústavně zaručených práv dle čl. 36 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) ve spojení s čl. 2 odst. 2 Listiny a čl. 2 odst. 3 Ústavy.

II. Vyjádření žalovaného k žalobě a replika žalobce

6. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 16. 10. 2023 navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout.
7. Žalovaný vycházel ze skutečnosti, že okamžité zrušení pracovněprávního vztahu, které bylo zaměstnanci doručeno, pozbývá své účinky jen na základě pravomocného

rozhodnutí soudu o neplatnosti zrušení, případně na základě soudního smíru. Tak tomu v této věci není a je proto nutno postupovat dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o zaměstnanosti. Bylo na žalobci, aby svá práva hájil a brojil u civilního soudu ve věci tvrzeného neoprávněného skončení pracovního poměru. K tomu žalovaný poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2015, č. j. 8 Ads 69/2014-36 s tím, že případná neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru je neplatností relativní a je nutno se jí dovolat, přičemž je nutno vycházet toho, že nebyla-li platnost rozvázání pracovního poměru zpochybněna postupem dle § 72 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, je na pracovní poměr zapotřebí hledět jako na platně rozvázaný a právo domáhat se jeho neplatnosti zanikne a je třeba takový úkon považovat za platný.

8. V rámci repliky ze dne 24. 10. 2023 žalobce setrval na podané žalobě a uvedl, že vyhnutí se neekonomickému soudnímu jednání a zvolení smírného řešení nemůže být žalobci kladeno za vinu; žalobce jako zedník nezná detailně zákon o zaměstnanosti a orgány činné v trestním řízení by si měly být vědomy svých povinností, které porušily. Výklad § 39 odst. 2 písm. a) zákona o zaměstnanosti zastávaný žalovaným považuje žalobce za formalistický až šikanózní, přičemž bez jakéhokoli vlastního přičinění je žalobce již od října 2022 bez jakéhokoli příjmu. Při tom jsou na něm závislé jeho čtyři nezletilé děti ve věku od 3 do 9 let. Žalobce je přesvědčen, že žalovaný by měl rozhodovat na základě materiálního hlediska jenž dokládá, že žalobce nic neporušil a snažil se aktivně nastalou situaci řešit.

III. Posouzení věci krajským soudem

9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.).
10. Žaloba není důvodná.
11. Z obsahu správního spisu se podává skutkový stav věci tak, jak jej soud ve stručnosti shrnul již úvodem tohoto rozsudku. Samotný skutkový stav není nikým rozporován.
12. Podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o zaměstnanosti nemá nárok na podporu v nezaměstnanosti *uchazeč o zaměstnání, se kterým byl v době posledních 6 měsíců před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání zaměstnavatelem skončen pracovněprávní vztah z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci zvláště hrubým způsobem; to platí i v případě skončení jiného pracovního vztahu z obdobného důvodu.*
13. Dle § 72 téhož zákona *neplatnost rozvázání pracovního poměru výpovědí, okamžitým zrušením, zrušením ve zkušební době nebo dohodou může jak zaměstnavatel, tak i zaměstnanec uplatnit u soudu nejpozději ve lhůtě 2 měsíců ode dne, kdy měl pracovní poměr skončit tímto rozvázáním.*
14. Podle § 70 věty první trestního řádu platí, že *o vzetí do vazby je třeba bez průtahů vyrozumět některého rodinného příslušníka obviněného nebo jinou fyzickou osobu, u nichž obviněný uvede údaje potřebné k vyrozumění, jakož i jeho zaměstnavatele.*
15. Žalobce s odkazem na pochybení orgánů činných v trestním řízení dovozuje, že sám nezavdal příčiny pro okamžité zrušení pracovního poměru, když spoléhal, že orgány činné v trestním řízení splní svoji zákonnou povinnost § 70 trestního řádu a sdělí tak, jak žalobce žádal, jeho zaměstnavateli, že byl vzat do vazby (překážka na straně zaměstnance). Vedle

toho má žalobce za to, že by i následná omluva absence v zaměstnání z důvodu vazby, není důvodem pro okamžité zrušení pracovního poměru.

16. Krajskému soudu nepřísluší v tomto řízení přezkoumávat postup orgánů činných v trestním řízení. Vyjde-li však z tvrzení žalobce, že orgány činné v trestním řízení pochybily a vazbu žalobce jeho zaměstnavateli neoznámily, tzn. žalobce své povinnosti zaměstnance neporušil (srov printscreen e-mailu mezi zástupkyní žalobce a zaměstnavatelem, ve kterém zaměstnavatel sděluje, že jej o vazbě žalobce ke dni 23. 11. 2022 nikdo neinformoval a žalobce se tedy žádného hrubého porušení pracovní kázně nedopustil), ani tehdy nelze dospět k závěru, že by správní orgány pochybily. Nezpochybní-li žalobce okamžité zrušení pracovního poměru zákonem předpokládaným způsobem, nelze s odkazem na fakticitu jednání žalobce a okolností věci zrušení jeho pracovního poměru ignorovat či jej považovat za „zhojené“ apod. Na tomto závěru nic nemění ani jakékoli opětovné uzavření pracovní smlouvy. Právě toho se žalobce domáhá, zdůrazňuje-li absenci jakéhokoli vlastního pochybení, s čímž se následně ztotožňuje i jeho zaměstnavatel. Správní orgány byly povinny okamžité zrušení pracovního poměru žalobce při svém rozhodování zohlednit, aniž by cokoli více samy zkoumaly.
17. Obdobnou věcí se již v minulosti zabýval Nejvyšší správní soud a závěry správních orgánů týkajících se nutného napadení okamžitého ukončení pracovního poměru u civilního soudu jsou s touto judikaturou v souladu. Ze strany správních orgánů se proto nejedná o přepjatý právní formalismus či šikanózní výklad práva. Nelze ani dospět k závěru, že zpochybnění ukončení pracovního poměru v řízení před soudem (včetně možnosti soudního smíru) by bylo neúčelným, neekonomickým či nehospodárným postupem, a to právě s ohledem na význam takového soudního rozhodnutí, které nelze ničím nahradit. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku (v právní větě) ze dne 27. 5. 2015, č. j. 8 Ads 69/2014-31, č. 3316/2015 Sb., NSS, rozsudky správních soudů jsou dostupné na www.nssoud.cz) shrnul, že „[u]chazeč o zaměstnání, který v žádosti o podporu v nezaměstnanosti deklaruje, že s ním zaměstnavatel okamžitě zrušil pracovní poměr podle § 55 odst. 1 písm. b) zákoníku práce z roku 2006 [§ 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti], nemá na podporu v nezaměstnanosti nárok. Na tom nic nemění, pokud následně předloží úřadu práce dohodu se zaměstnavatelem, podle které zaměstnavatel „uznal absolutní neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru“ a ujednání o ukončení pracovního poměru dohodou. Spor o platnost okamžitého zrušení pracovního poměru musí být předmětem řízení o žalobě podle § 72 zákoníku práce z roku 2006, Případná mimosoudní dohoda může mít relevanci teprve tehdy, pokud byla uzavřena v průběhu takového soudního řízení.“ (důraz doplněn). Má-li proto žalobce za to, že je nutno vycházet z toho, že nebyly naplněny předpoklady pro okamžité zrušení pracovního poměru, bylo nutné takovéto skutečnosti uplatnit před civilním soudem, nikoli před správními orgány.
18. Pro úplnost lze pouze dodat, že [n]eplatnosti rozvázání pracovního poměru jedním z těchto způsobů (...) nemůže být řešena jako otázka předběžná v jiném řízení (NS ČSSR 6 Cz 5/68).“ (JANŠOVÁ, Marie. § 72 [Žaloba na neplatnost rozvázání pracovního poměru]. In: VALENTOVÁ, Klára, PROCHÁZKA, Jan, JANŠOVÁ, Marie, ODOBINOVÁ, Veronika, BRŮHA, Dominik a kol. Zákoník práce. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 295, marg. č. 1.), přičemž v době rozhodování správních orgánů již lhůta dle § 72 zákoníku práce uplynula a není zde tak žádné možnosti, jak i v kontextu § 57 správního řádu upravujícího postupy při řešení předběžných otázek mohla být otázka ukončení pracovního poměru žalobce v řízení před správními orgány zkoumána.

IV. Závěr a náklady řízení

19. Na základě shora uvedeného dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
20. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl v řízení úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Pokud jde o procesně úspěšného žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením před soudem vznikly nezbytné náklady důvodně vynaložené nad rámec běžné úřední činnosti. Z toho důvodu mu krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

České Budějovice 27. října 2023

Mgr. et Mgr. Bc. Petr Jiřík v. r.
samosoudce